

राज्यातील ग्रामपंचायती, पंचायत समित्या व जिल्हा परिषदांमध्ये तसेच ग्रामविकास विभागाच्या अधिपत्याखालील इतर कार्यालयांमध्ये GST TDS, Income Tax वरील TDS/TCS तसेच Labour Cess, रॉयल्टी आणि इन्ड्युरन्स इत्यादी प्रकारच्या वजावटी यांचा भरणा/ रिटर्न्स भरण्यासाठी एजन्सीची निवड करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
ग्राम विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : संकीर्ण-२४२०/प्र.क्र.१९ /आपले सरकार कक्ष

बांधकाम भवन, २५, मझबान पथ.

फोर्ट, मुंबई-४००००९

दिनांक: १० मार्च, २०२१

- वाचा : १. वित्त मंत्रालय, भारत सरकार, अधिसूचना क्रमांक ५०/२०१८, दि. १३ सप्टेंबर, २०१८.
२. वित्त विभाग, महाराष्ट्र शासन , अधिसूचना क्र.५०/२०१८, दि .१८ सप्टेंबर, २०१८
३. वित्त विभाग परिपत्रक क्रमांक: संकीर्ण-२०१८/ प्र.क्र.१४४/२०१८/ कोषा-५, दि. २८ सप्टेंबर, २०१८.

प्रस्तावना :-

वित्त मंत्रालय, भारत सरकार यांचेकडील अधिसूचना क्रमांक ५०/२०१८, दि. १३ सप्टेंबर, २०१८ तसेच त्या अनुषंगाने वित्त विभाग, महाराष्ट्र शासन यांनी दि. १८ सप्टेंबर, २०१८ रोजी काढलेली अधिसूचना आणि वित्त विभाग परिपत्रक क्रमांक: संकीर्ण-२०१८/ प्र.क्र.१४४/२०१८/ कोषा-५, दि. २८ सप्टेंबर, २०१८ अन्वये सर्व शासकीय, निम शासकीय संस्था, स्थानिक स्वराज्य संस्था, सार्वजनिक उपक्रमातील आस्थापनांना वस्तू व सेवा कर अधिनियमाखाली GST करावर २% TDS (१% CGST आणि १% SGST किंवा २% IGST) भरणे अनिवार्य आहे. त्याचप्रमाणे आयकर कायद्यातील तरतुदी नुसार आयकरावरील TDS/TCS भरणे अनिवार्य आहे. सदर TDS/TCS ची रक्कम शासनाने निर्धारित केलेल्या वेळेपूर्वी भरणे अनिवार्य आहे. अन्यथा, या आस्थापनांना दंडात्मक तरतुदी लागू होतात. GST-TDS चे Return वेळेत न भरल्यास रुपये

१००/- प्रतिदिन, अधिक कपात रक्कमेवर दंडनीय व्याज व दंड भरावा लागणार आहे. त्याव्यतिरिक्त Income Tax वरील TDS/TCS, Labour Cess, रॉयल्टी आणि इन्ड्युरन्स इत्यादी रक्कम देखील विहित वेळेत भरणे आवश्यक असते. वित्त मंत्रालय, भारत सरकार यांचेकडील अधिसूचना क्रमांक १२/२०१७, दि.२८ जुन, २०१७ नुसार स्थानिक स्वराज्य संस्थामधील Article २४३ G अन्वये नमूद करण्यात आलेल्या सेवांमध्ये Pure Services खेरीज करून इतर सर्व कामांना GST लागू आहे. राज्यातील अनेक ग्रामपंचायती, पंचायत समित्या व जिल्हा परिषदांमध्ये GST TDS, Income Tax वरील TDS/TCS तसेच Labour Cess, रॉयल्टी आणि इन्ड्युरन्स इत्यादी प्रकारच्या वजावटी यांचा भरणा/ रिटर्न्स याबाबत माहितीचा अभाव / प्रशिक्षित मनुष्यबळाचा अभाव असल्याचे निदर्शनास आले आहे. त्यामुळे या कार्यालयांकडून विहित वेळेत Returns भरले गेले नाहीत तर त्याचा भुर्दंड संबंधित कार्यालयास सोसावा लागतो. खर्चाची रक्कम अदा करताना टीडीएस कपात न करणे, अयोग्य कपात, वेळेवर भरणा न करणे या सर्व बाबी दंड व व्याज आकारणी साठी कारणीभूत ठरतात. ह्या दंडामुळे होणारे आर्थिक नुकसान थेटपणे ग्रामपंचायती, पंचायत समित्या व जिल्हा परिषदांना सहन करावे लागते.

वरील बाबींचा सखोल विचार करून GST TDS, Income Tax वरील TDS/TCS तसेच Labour Cess, रॉयल्टी आणि इन्ड्युरन्स इत्यादी प्रकारच्या वजावटी यांचा भरणा/ रिटर्न्स यासंदर्भातील कामात एकसुत्रता रहाण्यासाठी, व्यवहार साध्या व सोप्या पध्दतीने करण्यासाठी व दंडात्मक कार्यवाही टाळण्यासाठी तसेच कर भरण्याकरिता सदर कार्यालयांना योग्य मार्गदर्शन मिळण्याची आवश्यकता विचारात घेऊन यासाठी निविदा प्रक्रिया राबवून एक एजन्सी नेमण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. याबाबत शासनाने खालील प्रमाणे निर्णय घेतला आहे :-

शासन निर्णय :

राज्यातील ग्रामपंचायती, पंचायत समित्या व जिल्हा परिषदांमध्ये तसेच या विभागाच्या अधिनस्त इतर शासकीय कार्यालयांमध्ये GST TDS, Income Tax वरील TDS/TCS तसेच Labour Cess, रॉयल्टी आणि इन्ड्युरन्स इत्यादी प्रकारच्या वजावटी यांचा भरणा/ रिटर्न्स भरणेकरिता एजन्सीची निवड करण्यासाठी शासन स्तरावर निविदा प्रक्रिया राबविण्यात आली असून यासाठी न्यूनतम निविदाधारक (L१) Jayostute Management Private Limited या संस्थेची निवड करण्याचा शासनाने निर्णय घेतला आहे.

२. त्यानुसार Jayostute Management Private Limited यांना अटी/ शर्तीसह पूढीलप्रमाणे कामे सोपविण्यात येत आहेत .

- १) GST TDS, Income Tax वरील TDS/TCS तसेच Labour Cess, रॉयल्टी आणि इन्ड्युरन्स इत्यादी प्रकारच्या वजावटी यांचा भरणा/ रिटर्न्स विहित मुदतीत संबंधित यंत्रणांकडे ऑनलाईन भरणा करणे. दर महिन्याच्या विहित दिनांकाच्या पूर्वी चलन

- तयार करून भरणा करणे व रिटर्न भरणे आवश्यक असणार आहे. जीएसटी टीडीएस साठी प्रत्येक महिन्याला १ असे वर्षभरात १२ रिटर्न भरणे अनिवार्य राहिल.
- २) इन्कम टॅक्स TDS/TCS चा भरणा दरमहा व आयकर कायद्यातील तरतूदीनुसार विहित केलेल्या दिनांकापूर्वी वेळोवेळी Returns भरणे अनिवार्य राहिल.
 - ३) निवड करण्यात आलेल्या Agency ने उशिराने रिटर्न दाखल केल्यास रुपये ५०/- प्रतिदिन किंवा टॅक्स एवढी रक्कम जे कमी असेल ते भरावे लागेल .
 - ४) यासाठी सर्विस प्रोव्हायडरने ग्रामपंचायत/पंचायत समिती/जिल्हा परिषद स्तरावर तसेच ग्रामविकास विभागाच्या अधिपत्याखालील इतर कार्यालयातील कार्यपद्धतीचा सर्व्हे करून कामाचे मुल्यमापन करावे.
 - ५) ग्रामपंचायत, पंचायत समिती आणि जिल्हा परिषद तसेच ग्रामविकास विभागाच्या अधिपत्याखालील इतर कार्यालये जसे की महाराष्ट्र राज्य ग्रामीण जीवन्नोती अभियान (MSRLM), राष्ट्रीय ग्राम स्वराज्य अभियान (RGSA) इत्यादी मधील संबंधित कर्मचाऱ्याला ऑनलाईन TDS Payment आणि GST Returns भरण्यास सहाय्य करणे.
 - ६) संबंधित आस्थापनेला GST TDS, Income Tax TDS/TCS , Labour Cess, Building Cess, Royalty आणि Insurance या संदर्भात नियम व अटीची १००% पूर्तता करण्यासाठी सेवा देणे. प्रत्येक TDS/TCS व्यवहारांचे चलन तयार करून संबंधित ग्रामसेवकाची/ अधिकाऱ्याची मान्यता घेणे.
 - ७) सदर दस्तावेज अद्ययावत ठेवणे.
 - ८) GST किंवा Income Tax विभागाकडून आलेल्या आक्षेपांना प्रतिसाद देणे.
 - ९) प्रत्येक आर्थिक वर्षानंतर किंवा संबंधित अधिकाऱ्याने मागणी केल्यास GST user number, password या बाबतची माहिती उपलब्ध करून देणे.
 - १०) विविध स्तरावरील अधिकारी/कर्मचारी यांना मदतीसाठी Help Desk तयार करणे.
 - ११) संपूर्ण आर्थिक वर्षात आवश्यक त्या वेळी टॅक्स संदर्भात व कपाती संदर्भात सतत योग्य सल्ला देणे.
 - १२) योग्य वेळेत रिटर्न भरून आवश्यकता भासल्यास ऑनलाईन पेमेंट करण्याची सुविधा करण्यासाठी राष्ट्रीयकृत बँकेत खाते उघडण्यास मदत करणे.
 - १३) संबंधितांना टीडीएस सर्टिफिकेट पुरविणे.
 - १४) प्रत्येक चलनाची कॉपी व कागदपत्रांची फाईल ग्रामपंचायतीला सुपूर्द करणे.
 - १५) वेळोवेळी होणाऱ्या कायदेशीर बदलांची माहिती ग्रामपंचायतीला देणे.

- १६) संबंधित खात्यांकडून आलेल्या नोटिसांना योग्य उत्तर देणे व आवश्यक असल्यास त्या त्या भागातील अधिकाऱ्यांना समक्ष भेटून कायदेशीर प्रक्रिया पूर्ण करणे.
- १७) सॉफ्टवेअर द्वारे Returns बाबतचे संपूर्ण व्यवहारांचे रेकॉर्ड किपिंग करणे.
- १८) विविध स्तरावरील अधिकाऱ्यांना MIS Dashboard उपलब्ध करून देणे.
- १९) सोमवार ते शनिवार सकाळी १०:०० वा. पासून संध्याकाळी ०६:०० वाजेपर्यंत टोल फ्री क्रमांकावरून ग्रामपंचायतीला सहाय्य प्राप्त करून देणे.
- २०) जर आजपर्यंत ग्रामपंचायतीने TAN, PAN, GST ची नोंदणी केली नसेल तर ती सेवा देखील उपलब्ध करून देणे.

३. ग्रामपंचायत, पंचायत समिती आणि जिल्हा परिषद तसेच ग्रामविकास विभागाच्या अधिपत्याखालील इतर कार्यालये महाराष्ट्र राज्य ग्रामीण जीवन्नोत्ती अभियान (MSRLM), राष्ट्रीय ग्राम स्वराज्य अभियान (RGSA) इ. यांनी सदर संस्थेस खालील प्रमाणे वेळोवेळी खालील पूर्तता / माहिती द्यावी.

- १) प्राधिकृत अधिकारी यांची डिजिटल सिग्नेचर सर्टिफिकेट (DSC) वेळोवेळी रिटर्न भरण्याकरिता DSC उपलब्ध करून द्यावी तसेच सदर DSC ची मुदत संपली असेल आणि रिटर्नची भरण्याची अंतिम तारिख जवळ असल्यास आणि रिटर्न किंवा रकमेचा भरणा न झाल्यास सदर दंडास व व्याजास सदर संस्था जबाबदार राहणार नाही.
- २) आस्थापनांनी खरेदी करताना/ सेवा घेताना रजिस्टर डिलर (GST Registered) संस्थेकडूनच घेण्यात यावी, याची पूर्ण जबाबदारी संबंधित आस्थापनेची असेल.
- ३) सदर आस्थापनांनी खरेदी/ सेवेची देयके (Bill) यांची फोटोकॉपी काढून सदर संस्थेस महिन्याच्या १ तारखेस ई-मेल अथवा प्रत्यक्षात सुपूर्त करावी, किंवा सदर संस्थेने excel sheet format मध्ये सदर संस्थेस दिलेल्या ई-मेल आयडीवर ई-मेल करावा.
- ४) सेवा व खरेदी झाल्यानंतर देयके अदा करताना सदर देयकातून Income Tax TDS/TCS, GST TDS Labour Cess, Royalty आणि Insurance इ. ची प्रत्येक देयकामधुन कपात करावी.
- ५) संपूर्ण ग्रामपंचायती, पंचायत समिती व जिल्हा परिषदांमध्ये संगणक प्रणालीचे काम आपले सरकार सेवा केंद्रा मार्फत सीएससी ई- गव्हर्नन्स सर्व्हिसेस इंडिया लि. (CSC SPV) चालवत असून सदर संस्थेने वेळोवेळी लागणारी माहिती जयोस्तुते मॅनेजमेंट प्रा. लि. यांना पुरविणे बंधनकारक आहे व तसेच यांना गरज लागल्यास लॉगिनची व्यवस्था करून द्यावी, त्यासाठी सदर संस्था CSC SPV यांचेशी संपर्क साधू शकतात.

६) ग्रामपंचायत, पंचायत समिती आणि जिल्हा परिषद तसेच ग्रामविकास विभागाच्या अधिपत्याखालील इतर कार्यालये महाराष्ट्र राज्य ग्रामीण जीवन्नोती अभियान (MSRLM), राष्ट्रीय ग्राम स्वराज्य अभियान (RGSA) इ.यांनी स्वतः चा पॅन नंबर, GST नंबर (Tax Deductor), TAN नंबर इ. यांची माहिती सर्व आस्थापनांनी संगणक प्रणालीमध्ये भरण्यासाठी CSC SPV ला त्वरित सुपूर्त करावी.

७) वित्त मंत्रालय, भारत सरकार यांचेकडील अधिसूचना क्रमांक १२/२०१७, दि.२८ जुन, २०१७ नुसार काही बाबींसाठी सुट देण्यात आली आहे तरी सदर आस्थापनांनी निविदा प्रकियेत आवश्यकता भासल्यास सदर संस्थेकडून सल्ला घेण्यास हरकत नसावी, तसेच त्याचे भुगतान सदर संस्थेने द्यावे कारण की, बहुतेक ठिकाणी असे आढळून आले की, GST मधुन सुट असताना व GST नसताना सदर आस्थापना GST अदा करीत आहेत , असे केल्याने शासनाची मोठ्याप्रमाणवर बचत होईल व निविदा प्रक्रियेत पारदर्शकता येईल.

८) सदर आस्थापनांनी त्यांचा सिंगल पॉईंट ऑफ कॉन्टॅक्ट (प्रधिकृत अधिकारी- यांचे नाव,पदनाम,संपर्क क्रमांक व ई-मेल आयडी) इ. सर्व गोष्टी वेळेत उपलब्ध करून देण्यात याव्यात.

४. Jayostute Management Private Limited यांचेकडून वरीलप्रमाणे काम करून घेतल्यास संबंधित ग्रामपंचायत / पंचायत समिती / जिल्हा परिषद / यांना उपलब्ध करून दिलेल्या केंद्रीय वित्त आयोगाच्या निधीतून तसेच पेसाअंतर्गत प्राप्त निधी, स्वनिधी व इतर मार्गांनी मिळणाऱ्या उत्पन्नांमधून सदर खर्च करण्यात येईल. आणि ग्रामविकास विभागाच्या अधिपत्याखालील इतर कार्यालयाकरिता येणारा खर्च त्या त्या कार्यालयाच्या स्वनिधीतून करण्यात येईल. एखाद्या महिन्यात त्या ग्रामपंचायतीमधून किंवा इतर कार्यालयामधून कोणत्याही प्रकारचा TDS/TCS कपात केली नसेल तर त्या महिन्यासाठी कोणतेही शुल्क आकारण्यात येणार नाही.

५. Jayostute Management Private Limited यांच्या खालील दरांस शासन मान्यता देत आहे

अ.क्र.	कार्यालयाचे नाव	दर प्रति महिना	१८% GST (लागू असल्यास) प्रति कार्यालय अंतिम दर
१	५००० पेक्षा कमी लोकसंख्या असलेल्या ग्रामपंचायती	₹ २५३०	₹ २९८५
२	५००० पेक्षा जास्त लोकसंख्या असलेल्या ग्रामपंचायती	₹ ३९९६	₹ ४७१५

३	पंचायत समिती (Taluka Level)	₹ २१७००	₹ २५६०६
४	जिल्हा परिषद (District Level)	₹ १४५०००	₹ १७११००
५	MSRLM	₹ २९०७००	₹ ३४३०२६
६	RGSA	₹ १९००००	₹ २२४२००
७	PAN/TAN base GST registration साठी सहाय्य	₹ २१७०	₹ २५६१

वरील दरांमध्ये पुढील १० वर्षांसाठी दरवर्षी केवळ ५% वाढ करण्यात येईल.

६. परिच्छेद-२ मधील कामे करण्यासाठी Jayostute Management Private Limited यांचेसोबत शासनस्तरावर स्वतंत्र करारनामा करण्यात येईल. सध्या ग्रामपंचायती, पंचायत समित्या व जिल्हा परिषदांनी इतर सेवापुरवठादारासोबत या कामासाठी केलेले करार ३०/०६/२०२१ पर्यंत संपुष्टात आणावेत जेणेकरून सदर कामाची पूर्ण राज्यभर एकसुत्रता राहिल व शासनाला सुध्दा एकाच एजन्सीकडून माहिती घेणे सुलभ राहिल. त्यानंतर Jayostute Management Private Limited यांचेकडे सोपविलेल्या कामानुसार कार्यवाही करावी.

७. कामाच्या प्रमाणात मोबदला अदा करण्यासाठी देयक संगणक प्रणाली (payment system) तयार करण्यात येईल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक २०२१०३०२१७१००३१५२० असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(प्रविण देविचंद जैन)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
३. मा. उप मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
४. मा. सभापती विधान परिषद यांचे खाजगी सचिव

५. मा. अध्यक्ष विधानसभा यांचे खाजगी सचिव, विधानभवन मुंबई
६. मा. विरोधी पक्ष नेते विधान परिषद/ विधानसभा यांचे खाजगी सचिव, विधानभवन मुंबई
७. सर्व विधानमंडळ सदस्य, विधानभवन मुंबई
८. शासनाचे मुख्य सचिव
९. प्रधान सचिव, विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन मुंबई
१०. सर्व मंत्री आणि राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहायक
११. मंत्रालयीन सर्व विभाग
१२. सर्व विभागीय आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य
१३. सर्व उप सचिव, ग्राम विकास विभाग, बांधकाम भवन, मुंबई,
१४. सर्व जिल्हाधिकारी
१५. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
१६. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र ग्रामिण जीवनोन्नती अभियान, सीबीडी बेलपुर, नवी मुंबई
१७. राज्य प्रकल्प संचालक, राष्ट्रीय ग्राम स्वराज अभियान, पुणे
१८. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-१, महाराष्ट्र, मुंबई/नागपुर
१९. महालेखापाल (लेखा परीक्षा)-१, महाराष्ट्र, मुंबई/नागपुर
२०. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी.
२१. गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती (सर्व)
२२. ग्रामसेवक/ग्रामविकास अधिकारी, ग्रामपंचायत (सर्व)
२३. सर्व कार्यासने, ग्रामविकास विभाग, बांधकाम भवन, मुंबई.
२४. Jayostute Management Private Limited, शिवाजीनगर, पुणे.
२५. प्रकल्प व्यवस्थापक, सीएससी ई- गव्हर्नन्स सर्व्हिसेस इंडिया लि. दिल्ली.
२६. निवडनस्ती (आपले सरकार कक्ष)

प्रत माहितीसाठी,

१. मा.मंत्री (ग्रामविकास), यांचे खाजगी सचिव
२. मा.राज्यमंत्री (ग्रामविकास), यांचे खाजगी सचिव
३. मा.अपर मुख्य सचिव (ग्रामविकास विभाग) यांचे स्वीय सहायक